INSTITUT FÜR INFORMATIK

Datenbanken und Informationssysteme

Universitätsstr. 1 D–40225 Düsseldorf

De Bello Gallico

Gaius Julius Caesar

Bachelorarbeit

Beginn der Arbeit: 01. April 2010 Abgabe der Arbeit: 31. September 2010 Gutachter: Prof. Dr. Stefan Conrad

Prof. Dr. Stefan Conrad

Erklärung			
Hiermit versichere ich, dass ich diese Bachelorarbeit selbstständig verfasst habe. Ich habe dazu keine anderen als die angegebenen Quellen und Hilfsmittel verwendet.			
Düsseldorf, den 31. September 2010	Gaius Julius Caesar		

Zusammenfassung

Hier kommt eine ca. einseitige Zusammenfassung der Arbeit rein.

Inhaltsverzeichnis

1	De Bello Gallico	1		
	1.1 Gallia est omnis divisa	1		
	1.2 Apud Helvetios longe	1		
2	De Bello Hispaniensi	3		
3	Weiteres Kapitel	4		
	3.1 Unterkapitel	4		
	3.2 Unterkapitel	4		
Re	erences	5		
Αl	pildungsverzeichnis	6		
Та	hellenverzeichnis 6			

1 De Bello Gallico

1.1 Gallia est omnis divisa

Gallia est omnis divisa in partes tres, quarum unam incolunt Belgae, aliam Aquitani, tertiam qui ipsorum lingua Celtae, nostra Galli appellantur. Hi omnes lingua, institutis, legibus inter se differunt. Gallos ab Aquitanis Garumna flumen, a Belgis Matrona et Sequana dividit. Horum omnium fortissimi sunt Belgae, propterea quod a cultu atque humanitate provinciae longissime absunt, minimeque ad eos mercatores saepe commeant atque ea quae ad effeminandos animos pertinent important, proximique sunt Germanis, qui trans Rhenum incolunt, quibuscum continenter bellum gerunt. Qua de causa Helvetii quoque reliquos Gallos virtute praecedunt, quod fere cotidianis proeliis cum Germanis contendunt, cum aut suis finibus eos prohibent aut ipsi in eorum finibus bellum gerunt. Eorum una, pars, quam Gallos obtinere dictum est, initium capit a flumine Rhodano, continetur Garumna flumine, Oceano, finibus Belgarum, attingit etiam ab Sequanis et Helvetiis flumen Rhenum, vergit ad septentriones. Belgae ab extremis Galliae finibus oriuntur, pertinent ad inferiorem partem fluminis Rheni, spectant in septentrionem et orientem solem. Aquitania a Garumna flumine ad Pyrenaeos montes et eam partem Oceani quae est ad Hispaniam pertinet; spectat inter occasum solis et septentriones.

1.2 Apud Helvetios longe

Apud Helvetios longe nobilissimus fuit et ditissimus Orgetorix. Is M. Messala, [et P.] M. Pisone consulibus regni cupiditate inductus coniurationem nobilitatis fecit et civitati persuasit ut de finibus suis cum omnibus copiis exirent: perfacile esse, cum virtute omnibus praestarent, totius Galliae imperio potiri. Id hoc facilius iis persuasit, quod undique loci natura Helvetii continentur: una ex parte flumine Rheno latissimo atque altissimo, qui agrum Helvetium a Germanis dividit; altera ex parte monte Iura altissimo, qui est inter Sequanos et Helvetios; tertia lacu Lemanno et flumine Rhodano, qui provinciam nostram ab Helvetiis dividit. His rebus fiebat ut et minus late vagarentur et minus facile finitimis bellum inferre possent; qua ex parte homines bellandi cupidi magno dolore adficiebantur. Pro multitudine autem hominum et pro gloria belli atque fortitudinis angustos se fines habere arbitrabantur, qui in longitudinem milia passuum CCXL, in latitudinem CLXXX patebant.

His rebus adducti et auctoritate Orgetorigis permoti constituerunt ea quae ad proficiscendum pertinerent comparare, iumentorum et carrorum quam maximum numerum coemere, sementes quam maximas facere, ut in itinere copia frumenti suppeteret, cum proximis civitatibus pacem et amicitiam confirmare. Ad eas res conficiendas biennium sibi satis esse duxerunt; in tertium annum profectionem lege confirmant. Ad eas res conficiendas Orgetorix deligitur. Is sibi legationem ad civitates suscipit. In eo itinere persuadet Castico, Catamantaloedis filio, Sequano, cuius pater regnum in Sequanis multos annos obtinuerat et a senatu populi Romani amicus appellatus erat, ut regnum in civitate sua occuparet, quod pater ante habuerit; itemque Dumnorigi Haeduo, fratri Diviciaci, qui eo tempore principatum in civitate obtinebat ac maxime plebi acceptus erat, ut idem conaretur persuadet eique filiam suam in matrimonium dat. Perfacile factu esse illis probat

conata perficere, propterea quod ipse suae civitatis imperium obtenturus esset: non esse dubium quin totius Galliae plurimum Helvetii possent; se suis copiis suoque exercitu illis regna conciliaturum confirmat. Hac oratione adducti inter se fidem et ius iurandum dant et regno occupato per tres potentissimos ac firmissimos populos totius Galliae sese potiri posse sperant.

Conrad (1997) hat ein Buch geschrieben. Es gibt auch andere Arbeiten (Patterson und Hennessy, 2004) die referenziert sind. In Abbildung 1 ist ein Sachverhalt dargestellt.

1 Autor: Conrad (1997) (Conrad, 1997)

2 Autoren: Liebeck und Conrad (2015) (Liebeck und Conrad, 2015)

3 Autoren: Liebeck et al. (2016) (Liebeck et al., 2016)

Online resource: ILSVRC2016 (2017)

quotes: "quote".

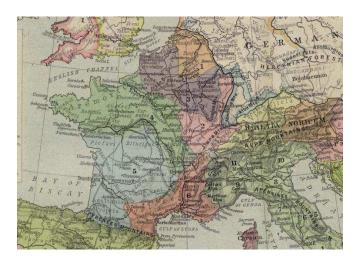

Abbildung 1: Gallien zur Zeit Caesars

Jahr	Erster Consul	Zweiter Consul
1	C. Caesar	L. Aemilius Paullus
2	P. Vinicius	P. Alfenus Varus
3	L. Aelius Lamia	M. Servilius
4	Sex. Aelius Catus	C. Sentius Saturninus
5	L. Valerius Messalla	Cn. Cornelius Cinna
suff.	C. Vibius Postumus	C. Ateius Capito
6	M. Aemilius Lepidus	L. Arruntius

Tabelle 1: Römische Konsulen

2 De Bello Hispaniensi

Pharnace superato, Africa recepta, qui ex his proeliis cum adulescente Cn. Pompeio profugissent, cum . . . et ulterioris Hispaniae potitus esset, dum Caesar muneribus dandis in Italia detinetur, . . . quo facilius praesidia contra compararet, Pompeius in fidem uniuscuiusque civitatis confugere coepit. Ita partim precibus partim vi bene magna comparata manu provinciam vastare. Quibus in rebus non nullae civitates sua sponte auxilia mittebant, item non nullae portas contra cludebant. Ex quibus si qua oppida vi ceperat, cum aliquis ex ea civitate optime de Cn. Pompeio meritus civis esset, propter pecuniae magnitudinem alia qua ei inferebatur causa, ut eo de medio sublato ex eius pecunia latronum largitio fieret. Ita pacis commoda hoste +hortato+ maiores augebantur copiae. +Hoc crebris nuntiis in Italiam missis civitates contrariae Pompeio+ auxilia sibi depostulabant.

C. Caesar dictator tertio, designatus dictator quarto multis +iterante diebus coniectis+ cum celeri festinatione ad bellum conficiendum in Hispaniam cum venisset, legatique Cordubenses, qui a Cn. Pompelo discessissent, Caesari obviam venissent, a quibus nuntiabatur nocturno tempore oppidum Cordubam capi posse, quod nec opinantibus adversariis eius provinciae potitus esset, simulque quod tabellariis, qui a Cn. Pompeio dispositi omnibus locis essent, qui certiorem Cn. Pompeium de Caesaris adventu facerent . . . multa praeterea veri similia proponebant. Quibus rebus adductus quos legatos ante exercitui praefecerat Q. Pedium et Q. Fabium Maximum de suo adventu facit certiores, utque sibi equitatus qui ex provincia fuisset praesidio esset. Ad quos celerius quam ipsi opinati sunt appropinquavit neque, ut ipse voluit, equitatum sibi praesidio habuit.

Erat idem temporis Sex. Pompeius frater qui cum praesidio Cordubam tenebat, quod eius provinciae caput esse existimabatur; ipse autem Cn. Pompeius adulescens Uliam oppidum oppugnabat et fere iam aliquot mensibus ibi detinebatur. Quo ex oppido cognito Caesaris adventu legati clam praesidia Cn. Pompei Caesarem cum adissent, petere coeperunt uti sibi primo quoque tempore subsidium mitteret. Caesar - eam civitatem omni tempore optime de populo Romano meritam esse - celeriter sex cohortis secunda vigilia iubet proficisci, pari equites numero. Quibus praefecit hominem eius provinciae notum et non parum scientem, L. Vibiurn Paciaecum. Qui cum ad Cn. P praesidia venisset, incidit idem temporis ut tempestate adversa vehementique vento adflictaretur; aditusque vis tempestatis ita obscurabat ut vix proximum agnoscere possent. Cuius incommodum summam utilitatem ipsis praebebat. Ita cum ad eum locum venerunt, iubet binos equites conscendere, et recta per adversariorum praesidia ad oppidum contendunt. Mediisque eorum praesidiis cum essent, cum quaereretur qui essent unus ex nostris respondit, ut sileat verbum facere: nam id temporis conari ad murum accedere, ut oppidum capiant; et partim tempestate impediti vigiles non poterant diligentiam praestare, partim illo responso deterrebantur. Cum ad portam appropinquassent, signo dato ab oppidanis sunt reccepti, et pedites dispositi partim ibi remanserunt, equites clamore facto eruptionem in adversariorum castra fecerunt.

- 3 Weiteres Kapitel
- 3.1 Unterkapitel
- 3.2 Unterkapitel

REFERENCES 5

References

Stefan Conrad (1997). Föderierte Datenbanksysteme: Konzepte der Datenintegration. Springer Verlag.

- ILSVRC2016 (2017). ILSVRC 2016. URL: http://image net . org (besucht am 17.07.2017).
- Matthias Liebeck und Stefan Conrad (2015). "IWNLP: Inverse Wiktionary for Natural Language Processing". In: *Proceedings of the 53rd Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics and the 7th International Joint Conference on Natural Language Processing (Volume 2: Short Papers)*. Association for Computational Linguistics, S. 414–418.
- Matthias Liebeck, Katharina Esau und Stefan Conrad (2016). "What to Do with an Airport? Mining Arguments in the German Online Participation Project Tempelhofer Feld". In: *Proceedings of the Third Workshop on Argument Mining (ArgMining2016)*. Association for Computational Linguistics, S. 144–153.
- David A. Patterson und John L. Hennessy (2004). *Computer Organization and Design*. Morgan Kaufmann Publishers.

Abbil	ldungsverzeichnis	
1	Gallien zur Zeit Caesars	2

Tabellenverzeichnis